

EUROPA DINTOTDEAUNA ȘI TINERII DE ASTĂZI¹

Laura-Vasilica MAGDAN²

magdan_laura_vasilica@yahoo.com

ABSTRACT: This paper tries to illustrate that the fundamental idea of the European Union is unity in diversity, as a community in which Romania found its rightful place. Defending the interests of all Europe acquires a certain authority not by force, but by the values promoted. Regarded as a new, globalization means openness, mobility, change and innovation in all fields.

KEYWORDS: capitalism, civilization, diversity, globalization, unity.

Este cunoscut faptul că Europa este unul dintre cele șapte continente. Această denumire datează încă din antichitate și s-a păstrat până în prezent. Deși, ca întindere, este al doilea mare continent, în Europa se găsesc diferențe atât de ordin cultural și politic, cât și de ordin fizic și geografic. Cultura europeană a exploatat și a educat cu valorile ei restul umanității, pentru că aproape tot ce se întâmplă pe glob și se va întâmpla mâine, poate și în cosmos, poartă amprenta Europei. Oamenii au între ei și alt liant decât cel exterior: cultura privită ca un model valabil și pentru celelalte popoare, educând *dinăuntru* și alte lumi, dar și alte rase.

Tinerii au un rol foarte important în procesul de dezvoltare a unei țări, deoarece cu timpul, această responsabilitate va fi pe umerii lor. De cele mai multe ori, când spunem Europa, implicit ne referim și la Uniunea Europeană. Trebuie menționat faptul că Uniunea Europeană oferă sprijin material cetățeanului român pentru diverse proiecte de dezvoltare locală, regional, precum și altfel de soluții care aparent sunt concepute pentru bunăstarea tuturor cetățenilor europeni (adesea, cu toții am auzit la televizor sau radio reclama aceea, în care este prezentat un tânăr care spune:

1 Această lucrare a fost coordonată de prof. Iuliana OICĂ, de la Colegiul Tehnic „Dimitrie Ghika” Comănești. A obținut Premiul al III-lea la Concursul *Europa pentru tineri, tineri pentru Europa*, inițiat de Centrul de informare europeană *Europe Direct Comănești*, coord. ing. Narcis Jitaru.

2 Elevă, clasa a XI-a D, Colegiul Tehnic „Dimitrie Ghika”, Comănești, Județul Bacău.

„Sunt cetățean european și am drepturi!”), tot ea este cea care asigură libera circulație în celelalte țări europene sau șansă de a studia în străinătate dacă ai potențial intelectual și îți dorești acest lucru.

Din punctul meu de vedere, Uniunea Europeană este un proiect conceput încă de la începuturile sale (secolul al XXI-lea) pentru a promova interesele tuturor. Ideea fundamentală care apare în cărțile de istorie, precum și prin mijloacele media, este că această comunitate a fost înființată pentru refacerea țărilor aflate în criză, după cel de-al doilea Război Mondial, iar treptat ajunge să fie o mare putere atât economică, cât și politică care promovează noi culturi, civilizații, tradiții și obiceiuri prin diferite concursuri. În secolul al XIX-lea, respectiv secolul al XX-lea, cultura românească și-a găsit destinul integrându-se pentru totdeauna în aria largă a spiritualității europene. În aceste secole, dar mai ales în secolul XX, în cultura europeană s-au remarcat personalități românești precum: Mircea Eliade, Constantin Brâncuși, Emil Cioran, Martha Bibescu.

În altă ordine de idei, atunci când vorbești de *civilizație occidentală* de obicei te gândești la Franța, Germania, Italia sau Marea Britanie. Să nu uităm de geniile noastre care pot da lecții oricărui occidental. Civilizația balcanică, cu toate păcatele ei, n-a ajuns la stadiul în care să contopească țări, să omoare oameni vărsând sânge. Cred că ar trebui să vedem că misterul culturii europene este de a arăta parțialitatea altor culturi, de a încerca să descopere restul lumii și tot ce are univers mai bun, mai interesant. După cele două războaie mondiale, continentul european părea să rămână un spațiu închis, asemenea unui muzeu, dar s-a salvat prin creativitate. Se știe că fiecare creație naște alta și de aceea actul de cultură este prospectiv. Europa devine suverană nu prin forță, ca în trecut, ci prin tăria mijloacelor și sensurilor ei de viață. La sfârșitul secolului al XX-lea, întregul glob stă sub însemnele europene, cultura remarcându-se prin stilul ei deschis, ca o lume de valori autonome.

Analizând puțin situația actuală, dar și cea precedentă, capitalismul pare a însemna, la o privire superficială, șomaj, sărăcie, iar pentru a ne convinge putem consulta online statisticile referitoare la aceste lucruri. Cei care încă au loc de muncă primesc în general un salariu mulțumitor, deși există în România un fenomen social nu tocmai plăcut: școli, universități și centre de pregătire sunt privatizate, închise sau supuse unor tăieri majore de fonduri. Astfel, cultura trebuie să unească oameni, să creeze valori și forme structurante active, să păstreze identitatea fiecărui popor.

Cultura europeană se naște printr-o ruptură: față de natură, față de rațiunea obișnuit cuceritoare, față de Antichitate, începând sub semnul unor mituri și legende, așa cum afirma Oswald Spengler (*Declinul Occidentului*). Pe bună dreptate, cultura europeană înseamnă a trece în valoare ceea ce poate fi în stare de natură un simplu bun, aducând primatul valorilor autonome și conștiința lor teoretică.

De câțiva ani, cei de la Bruxells construiesc o Europă comună, fără frontiere, în care cetățenii să trăiască uniți și fericiți. Problema este că acești cetățeni europeni observă că statele își pierd suveranitatea, șomajul crește, apar taxe peste taxe și reglementări din ce în ce mai greu de înțeles, mai ales pentru un tânăr adolescent, dar și pentru un bătrân care aude adesea la TV că Uniunea Europeană înseamnă a pune în centru omul și valorile sale. Astfel, intervine dilema: este benefică sau nu Uniunea Europeană? Pentru a ne convinge, ar trebui să ne gândim că în Europa, sistemele de valori autonome se conturează imediat după sistemul religios. În altă ordine de idei, pentru a schimba ceva sau pentru a lua cele mai bune decizii, trebuie să cunoaștem istoria locală, apoi cea națională și mai apoi cea internațională, dar și relațiile noastre cu acestea de-a lungul timpului. De câteva ori au vrut alte popoare să ne cucerească pe cale militară (otomani, austro-ungari, ruși, bulgari etc.), dar au și reușit, însă nu pentru totdeauna.

Globalizarea este promovată de către Uniunea Europeană prin însăși deviza ei: „Unitate în diversitate”. Revenind însă la termenul de globalizare, care este discutat și tratat sub diferite forme din prisma tuturor palierele societății în care trăim, reprezintă un fenomen inevitabil. Noi suntem (ca indivizi luați în parte sau ca popor sau națiune) în măsură să decidem sau să alegem dacă vrem globalizare, dacă acceptăm globalizarea. Astăzi, globalizarea există pur și simplu, iar noi suntem oarecum predestinați să trăim sub semnul acesteia, sub spectrul ei și să-i facem față. Pe scurt, putem spune că globalizarea este *sistemul nou*, ce a înlocuit „sistemul lent, stabil, ciopârtit al Războiului Rece care dominase politică internațională începând din 1945”. Prin globalizare, noi am devenit și suntem „un singur fluviu”. Pe acest cadru de bază generalizant se adaugă apoi toate celelalte componente care formează societatea postmodernă în care trăim: economic, financiar, politic, cultural și chiar religios.

Pe de altă parte, globalizarea a devenit simbolul vremurilor în care trăim. Fenomenul globalizării a luat naștere în spațiul lumii occidentale și s-a extins în urma dorinței ferme și a deciziei conștient asumate de celelalte

țări de a se conecta la acest sistem în vederea (re)câștigării identității culturale. Însă această constatare simplă nu înseamnă că relațiile care se instituie între diferiții parteneri care au aderat la sistemul globalizării sunt unilaterale și rigide, ci comportă grade de complexitate extrem de diferite. Rolul pe care fiecare îl deține în procesul globalizării nu este definitiv distribuit. De aceea, globalizarea se caracterizează, că și sistem economic, prin deschidere, inovație și mobilitate sau schimbare continuă. Nu există practic valori absolute. Globalizarea generează o serie de oportunități care pot fi valorificate cu drepturi depline și egale, chiar dacă uneori în moduri diferite, de oricare dintre locuitorii *imperului* ei, cu o singură condiție, aceea de a manifesta inițiativă și suficientă deschidere sau înțelegere. De aceea cred că beneficiile extinderii globalizării se răsfrâng în mod nediscriminator asupra tuturor celor pe care ea i-a cuprins. Interese și obiective clare, dar diferite, există de toate părțile (aici putem încadra și aderarea țărilor est-europene la NATO și integrarea acestora în UE, care constituie componente instituționalizate ale fenomenului mai larg al globalizării).

Până acum am subliniat câteva puncte generale care se referă la aspectul de receptare a globalizării de către cei cărora ea se adresează. Cred însă că există și câteva elemente importante vizând modalitățile prin care globalizarea se manifestă și influențează viața celor care o trăiesc la modul concret. Aici poate fi menționat, în primul rând, ceea ce constituie, de fapt, motorul globalizării, reprezentat de recente progrese din tehnologie, de la internet la telecomunicațiile prin satelit. Premisa decisivă și suflul continuu al globalizării le găsim în ceea ce Thomas L. Friedman numește *democratizarea tehnologiei*. Descrierea pe care el o face acestei schimbări este extrem de vie și inteligibilă pentru oricine vrea să pătrundă semnificația concretă a globalizării. El pare să spună că democratizarea tehnologiei este cea care oferă unui număr tot mai mare de oameni, echipați cu tot mai multe computere, modemuri, telefoane celulare, sisteme de cablu și conexiuni prin internet, posibilitatea de a ajunge tot mai departe și mai departe, într-un număr tot mai mare de țări, din ce în ce mai rapid, mai profund și mai ieftin decât oricând în istorie. De altfel, grație democratizării tehnologiei, acum toți putem avea acasă la noi o bancă, un birou, un ziar, o librărie, o firmă de brokeri, o fabrică, o firmă de investiții, o bibliotecă foarte bine dotată etc.

În opinia mea, această democratizare a tehnologiei a deschis cu adevărat calea unei circulații libere a informației pe toate planurile, proces

soldat cu adevărate consecințe, sub toate aspectele. În era globalizării se poate comunica liber de orice constrângeri oriunde și de oriunde. Practic, nu există limitări în această direcție pentru țările racordate la sistemul globalizării. Un alt aspect semnificativ pe care aș dori să-l relev este deplina liberalizare și dezvoltare a comercializării serviciilor și bunurilor sau produselor în cadrul globalizării, facilitată în mod indiscutabil de aceeași democratizare a tehnologiei.

Cel mai mare pericol (semnalat și de către unii teoreticieni ai globalizării) pe care-l poate implica globalizarea este dezumanizarea unora dintre cei pe care influența ei îi absoarbe pur și simplu. Cucerită de piață, promovată de televiziune, sport sau internet, lumea globalizată trăiește în același timp, pe fondul unei crize generale a sensurilor vieții, un dezastru cultural și educațional global, simptom îngrijorător, dar sigur, al barbarizării societății viitorului. Cultura tradițională a societăților dispăre sau se prefăce în spectacol și marfă, iar cultura umanistă este eliminată tot mai mult de tehnosciența invadatoare și transformată într-o pseudoștiință. Omul mondial sau globalizat, omul centrat doar pe partea economică riscă să devină omul atomizat, care trăiește numai pentru producție și consum, golit de cultură, politică, sens, conștiință, religie și orice transcendență.

Bibliografie:

- [1] Bauman, Zygmund, *Globalizarea și efectele ei sociale*, București, Editura Antet, 1999.
- [2] Bărbulescu, Iordan Gheorghe, *UE. Sistemul instituțional*, București, Editura Tritonic, 2007.
- [3] Bertram, Christoph, *Europa în balanță*, București, Editura Clavis, 1996.